

Pøbler til nytte

– Hadde alt vært verre, hadde alt vært bedre! Det høres kanskje litt rart ut, men ordene kommer fra den tidligere bakeren Eddie Eidsvåg, som nå i høst er i gang med sitt pøbelprosjekt.

– I vårt samfunn er det et hull der ingen tar ansvar. Tenk på alle de som dropper ut av skolen! Dette er en tøff beslutning å ta og det må vi ikke glemme. De som dropper ut av skolen, er det ingen som fanger opp. I våre systemer har vi mange nok køer å velge i, det være seg kriminalitet, rus, barnevern osv., sier Eddie Eidsvåg,

Kjekk ungdom

– Ungdommene som faller utenfor er kjekk ungdom. Problemet er at de ikke har problemer av en slik art at den kan plasseres i ett eller annet system. De passer bare ikke inn i skolestrukturen. Hadde de hatt et problem eller en diagnose ville noen vært der for dem. Ungdommene som faller utenfor køsystemene faller lett mellom alle stoler, forteller Eddie Eidsvåg.

Pøbel betyr folkelig og da er det vel en pøbel i oss alle?

– Pøbel er ikke nødvendigvis noe negativt. Det er bare slik det blir oppfattet. Jeg hadde engang en annonse inne for å få en lærling til mitt bakeri i Sandnes. Jeg søkte da ettertrykkelig etter en pøbel. Det ble litt styr rundt dette, men jeg fikk det som jeg ville. Lærlingen som var en tidligere rusmisbruker tok etter hvert svennebrev som baker og fikk et nytt liv. Det handler om å bry seg, sier han.

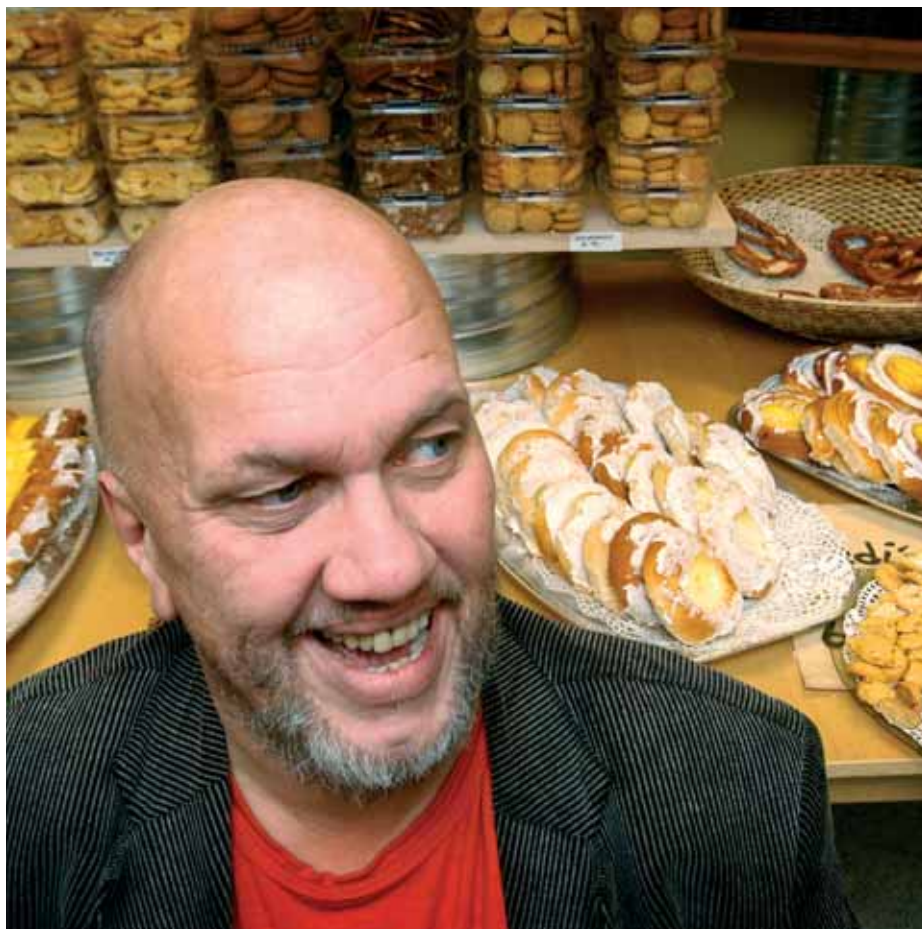
Over 300 arbeidsplasser

– Jeg er redd for at mange håndverksyrker vil dø ut om vi ikke passer på å få nye håndverkere inn igjen. Teknologi og data krever mye teoretisk kunnskap. Håndverk kan læres uten alt for mye pensum, og da tar vi det hele fra bunnen av. For mange er

dette veien å gå. I Pøbelprosjektet har vi fått over 300 arbeidsplasser innen yrker som for eksempel baker, snekker, murer, maler, ekspeditør, omsorgsarbeider og til og med innenfor oljeindustrien! Arbeids-givere er folk med sosialt ansvar. Ved å lære opp lærlinger kan de «forme» dem slik de best passer inn i bedriften, sier Eddie Eidsvåg.

Prosjektet er i gang

– Pøbelprosjektet har vært planlagt en god stund. Men nå er vi i gang. I oktober starter det opp i Stavanger. Bergen kommer etter hvert og vi vil ha et prosjekt i et fengsel i Oslo. Vårt mål er å få 20 deltakere på hvert kurs. Alle gjennomgår først et åtte ukers kurs i arbeidsliv og arbeidslivets regler, og ikke minst det å tro på seg selv. Når de er i arbeid, vil vi følge opp med ukentlige besøk på arbeidsplassen, månedlige besøk i hjemmene, og ha et sosialt opplegg hver tredje måned. Det er viktig å bygge opp et nettverk rundt disse ungdommene i pøbelprosjektet, sier Eddie Eidsvåg.

– Ungdommene som faller utenfor køsystemene faller lett mellom alle stoler, sier Eddie Eidsvåg, som er i gang med sitt Pøbelprosjekt.

Prosessarbeid med rusmiddelpolitiske handlingsplaner

Fylkesmannen i Østfold og Østnorsk kompetansesenter er i gang med et aksjonsrettet program for å utvikle helhetlige rusmiddelpolitiske handlingsplaner i kommunene i Østfold.

– Vi er svært fornøyd med deltakelsen og mottakelsen vi har fått, sier spesialkonsulent Wenche Schøyen. I alt 15 av 18 kommuner i Østfold deltok på oppstartkonferansen, og ni kommuner skal følge hele programmet. For kommunene er det viktig med en rusmiddelpolitisk handlingsplan som kan fungere som et styringsverktøy i det kommunale rusarbeidet. Mandatet og føringene for arbeidet, er nedfelt i veilederen for «kommunal rusmiddelpolitisk hand-

lingsplan» som er utarbeidet av SHdir. Østnorsk kompetansesenter og Fylkesmannen i Østfold har i sine oppdragsbrev for 2007 fått i oppgave å bidra til at kommunen utarbeider slike planer.

Fem samlinger i løpet av høsten

– I løpet av høsten skal vi gjennomføre fem samlinger, og hver samling krever stor egenaktivitet av den enkelte deltaker. I forkant av samlingene skal deltakerne fin-

ne frem til politiske vedtak og aktuelt planverk som skal ligge til grunn for planen. Det er vesentlig å kartlegge hvilke målgrupper og hvilke tiltak som er beskrevet i andre planer som for eksempel barne- og ungdomsplanen og psykiatriplanen fordi de ulike planene må sees i sammenheng, sier Schøyen.

Hver kommune kan delta med to til tre personer i samlingene, disse skal lede prosessen i egen kommune med utgangspunkt i de oppgaver som blir gitt i den enkelte samling. I en slik prosess får deltakerne muligheter til å bearbeide kunnskapen samtidig som de kan dra nytte av andres erfaringer og ideer. I tillegg får kommunene god kjennskap til hverandres tenkesett som kan påvirke innholdet i de enkelte planene, ikke minst når det gjelder bevillings- og skjenketetidsbestemmelser. I et lite fylke hvor byene ligger tett, er det en fordel at de regulatoriske virkemidlene er tilnærmet like.

Målet for satsningen

Bjørn Hauger er prosessleder og har hovedansvaret for det faglige innholdet. Representanter fra Fylkesmannen og ØKS deltar i samlingene som ressurspersoner.

– Vi har valgt denne modellen fordi vi tidligere har hatt god erfaring med aksjonsrettet program når det gjelder rusfaglig arbeid i Østfoldkommunene, sier Schøyen. Målet for denne satsningen er at den enkelte kommune som deltar, har ferdig et planutkast innen 1. januar 2008.

- For det kommunale arbeidet med rusmiddelpolitiske handlingsplaner det utviklet en egen nettside: www.kommunetorget.no

Wenche Schøyen bistår Fylkesmannen i Østfold og kommunene i arbeidet med å lage rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Hvorfor er de voksne mer bekymret enn ungdommen?

Hvordan skal eller bør voksne etablere kontakt med ungdom som selv ikke ønsker å snakke? Dette vil psykolog Svein Øverland ved St. Olavs hospital i Trondheim gi praktiske innspill til under sitt foredrag på Øyer.

– Ofte hører vi om foreldre som stormer inn på ungdommenes rom for å irettesette dem, eller en skolesituasjon hvor læreren eller rektoren vil innkalle til kontoret for å komme med sin tordentale. Dette er scenarier ingen egentlig ønsker, men det er dessverre slik det ofte er. Disse to eksemplene gir et godt bilde av hvordan man ikke bør etablere kontakt med ungdom som selv ikke ønsker å snakke, sier Øverland

Ungdommen kan ha rett

Øverland mener vi må være mer ydmyke i det øyeblikket vi skal få ungdommen i

tale. For ungdommen handler om ære og respekt.

– Et godt utgangspunkt bør jo være at ungdommen faktisk kan ha rett. Ved å tordne fra første stavelse vil samtalen lett stoppe der. I enkelte tilfeller kan det å invitere en ungdom på biltur eller andre steder være en perfekt start. Da er begge på en litt mer nøytral grunn, og man er mer skjermet for omgivelsene. Et typisk «terapikontor» vil ikke passe. En annen måte å gjøre det på er å vente til ungdommen selv vil snakke om problemet, men da kan det ha gått litt langt, sier Øverland.

Tillitt kan man bygge på mange måter. Selv bruker Øverland ofte bekymrings-samtale som metode og sier for eksempel at jeg opplever at vedkommende har et problem. Han går så dypere inn og forteller hva han har opplevd eller erfart og snakker om det aktuelle problemet.

– Med dette har jeg rolig sagt hvorfor vi er har akkurat den samtalen, og gitt uttrykk for at jeg vet noe. Jeg mener det er

riktig å spionere litt på ungdommen. Man skal ikke basere seg på annenhånds informasjon i slike tilfeller, sier han.

Like viktig å lære foreldrene å snakke

Øverland jobber mye med ungdom, og sier at det er like viktig å lære foreldrene å snakke med dem. Like viktig er det at lærerne, som ser ungdommen hver dag, kan de rette metodene for å få ungdommen i tale.

– Vi må også ha i hodet at vi voksne oppfatter ungdommenes problemer annerledes enn de selv gjør, og det er kanskje den forskjellen vi bør jobbe litt med, sier Øverland.

Psykolog Svein Øverland vil snakke om typiske feller voksne går i når de vil etablere kontakt med ungdom.

Foto: www.forfatterbloggen.no

Oppfølgingstjenesten i Hedmark

Oppfølgingstjenesten (OT) har som oppgave å følge opp ungdom som ikke er i videregående opplæring.

– Det kan være mange grunner til at ungdom velger å ikke ta utdanning, men vi må i alle fall finne ut hva de tar seg til for at vi kan kartlegge hva som kan gjøres for den enkelte, sier i OT-koordinator i Hedmark, Britt Tønsager. I Hedmark er det i underkant av 8.200 som har rett til videregående opplæring, altså elever og lærlinger. Av disse er 1.800 inntatt på et eller annet tidspunkt, noe som utgjør 22 %. Ved årets slutt sto 630 ungdommer uten noen form for aktivitetstilbud.

– Dette er tall fra skoleåret 2006/07. Mange har valgt å ta et friår, men kommer

ofte tilbake til skolen etter det. Mange velger å jobbe et år før de tar utdanning. Det gjelder stort sett de eldste. For de yngre er det ofte litt vanskeligere å få jobb.

– OT plikter å ha et tilbud for all ungdom som ikke søker videregående opplæring, som ikke tar imot skoleplass eller som av ulike årsaker avbryter opplæringen. For de som trenger det, skal OT formidle tilbud om opplæring, arbeid, annen beskjeftigelse, veiledning og oppfølging. Vår viktigste samarbeidspartner er de videregående skolene, men vi har også kontakt med NAV og andre etater i enkelte tilfeller, sier Tønsager.

– Skolen og OT er en del av det videregående opplæringssystemet. Det er mange hensyn å ta for OT. Samfunnet vil jo at alle skal ta utdanning. Men det er jo slik at mange rett og slett er skoletrøtte. Andre

er syke eller har problemer med rus eller noe annet. Disse bistår vi også med veiledning for å tilrettelegge fremtiden så de kan starte utdanning etter å ha blitt friske eller er behandlet, sier Tønsager.

OT-koordinator i Hedmark, Britt Tønsager

Internettportal av ungdom – for ungdom

Hva er sikker bruk av Internett, og hvordan skal man kontrollere ungdommens nettvaner og bruk? Dette er det ikke lett å kunne gi noe svar på, men ett sted å begynne er å lære ungdom lover, regler og folkeskikk.

Hamarungdom.no er ett av mange nettsted for ungdom. Det er laget av ungdom, for ungdom.

– Vi begynte med dette rundt år 2000. Vi skulle lage en skoleavis, men ble fanget av ideen om å lage en nettavis. Resultatet ble, etter noe frem og tilbake, nettverket ungdomsportale.no, hvor hamarungdom.no er ett av flere steder. I dag er det rundt 190.000 opprettede brukere og ca. 80.000 aktive brukere. Vi kan vel si at vi har lyktes med vår idé, sier daglig leder i ungdomsportale.no, Håvard Solheim.

Ungdomsportalen er et nettsted hvor ungdom sosialiserer seg med andre. Det er ungdom som passer på ungdom, og det er

en kanal som treffer ungdommen på deres premisser. Målgruppen er de mellom 13 og 19 år.

– På Internett skjer det alltid noe nytt, og det skjer fort. Vår hovedoppgave er å lære ungdommen at Internett ikke er noe fristed. Vi lærer dem at lover og regler gjelder der som alle andre steder. Det hele er i bunn og grunn snakk om folkeskikk og det handler om å ha trygge relasjoner på Internett, sier Solheim.

God dialog

Nettstedet er også lagt opp til å ha diskusjonsforum. – Vi har en god dialog med politi og utekontakten, og vi har nettmøter

med rådgivere fra skolen for de som lurer på ting i forhold til skole og utdanning. I disse forumene har vi myndige personer og andre ressurspersoner som kommer med innspill til ungdommen, sier Solheim.

Trygt nettsted

Hamarungdom hadde for en tid tilbake en sak som ble negativt belyst i media.

– Vi hadde en sjikanesak. Dette jobbet vi sammen med politiet om. De som sto bak fikk bøter, noe som har satt sine spor. Nå er det ikke noen som vil risikere noe straffbart, i alle fall lokalt, sier Solheim. Alt som legges ut av bilder og tekst gjennomgår en sensur. Dette gjør at nettstedet er

trygt. Likevel er man smertelig klar over at verden har blitt et mindre sted, og at man ikke kan ha kontroll over alt som skjer.

Spill en del av hverdagen

Mange ungdommer er opptatt av spill og underholdning. Dette er en del av deres hverdag.

– Hvor mange som spiller online eller kan ha spilleproblemer, har vi ikke tall på. Det vi vet er at World of Warcraft er populært, men i hvilken grad dette utgjør noe problem for den enkelte, har vi heller ingen tall på, sier Solheim.

Ungdomsportalen er et nettsted hvor ungdom sosialiserer seg med andre. Det er ungdom som passer på ungdom, og det er en kanal som treffer ungdommen på deres premisser.

På Øyer 20.–21. september vil daglig leder i ungdomsportalen, Håvard Solheim, snakke mer om hvordan ungdom sosialiserer seg på Internett og hvordan de ser på nettspill.

Det nye styret i NFP er f.v.: Ingjerd Meen Lorvik (leder), Astrid Nymark (styremedlem), Birgith Vedahl Ullnæss (sekretær), Hans Olav Fekjær (styremedlem) og Turid Susegg (nestleder). Styremedlem Jan Erik Bjørnstad var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Nytt styre i NFP

Norsk Forening for Pengespillproblematikk avholdt sitt årsmøte på den årlige konferansen på Hamar 6.–7. september.

Ingjerd Meen Lorvik ble valgt til ny leder etter Hans Olav Fekjær.

– Dette blir som å hoppe etter Wirkola. Fekjær har gjort en kjempeinnsats. Han har virkelig gjort foreningen synlig og gjort den til et viktig forum for alt som skjer innen pengespill, automater og behandling, sier Ingjerd Meen Lorvik.

NFP har mange viktige oppgaver å jobbe med. Selv om seddelforbudet er innført og automatene er borte for en periode nå, er det fortsatt mye å gripe fatt i. Vi har fortsatt noen utfordringer på pengespillmarkedet, og vi må sette oss bedre inn i problemene knyttet til nettspill og rollespill, sier hun.

Tidlig på banen

Når Norsk Tipping kommer på banen med sine nye terminaler, vil vi være tidlig på banen for å se hvordan utviklingen går og se på hvilken effekt disse terminalene vil få på spillerne. NFP vil også se på bingoautomater. På disse er det i dag mulig å kjøpe talonger som fungerer som pengesedler.

Som det viktige forumet NFP har blitt, må vi jobbe for å opprettholde vår posisjon. Vi har et godt samarbeid med Øst-

norsk kompetansesenter og Lotteritilsynet noe vi også vil viderføre. I tillegg har Fekjær sagt seg villig til å fortsette som vår pressetalsmann og lobbyist, og jeg er glad for at en slik ressurs fortsatt er med i styret, sier Meen Lorvik.

Syv år

NFP ble stiftet i april 2000. Overlege ved Blå Kors senter, Hans Olav Fekjær, ble valgt til foreningens første leder.

– Dette har vært en interessant periode. Vi hadde mange tanker og ideer da vi startet, og mye av det vi trodde på og håpet, har vi klart å få gjennomslag for, sier Fekjær. På disse syv årene har NFP blant annet etablert et godt nettverk, og bidratt til at det har blitt flere behandlingsplasser for spilleavhengige. De har vært en sterk pådriver for seddelforbud og til automatenes endelige fall.

Norsk forening for pengespillproblematikk ble stiftet i 2000. Foreningens formål er å:

- spre kunnskap om pengespillproblemer med sikte på å redusere problemenes omfang.
- medvirke til å utvikle gode behandlingstilbud
- initiere uavhengig forskning på befolknings- og individnivå om pengespill og pengespillproblemer
- være et samarbeidsforum for fagfolk og andre interesserte på feltet
- påvirke de politisk bestemte rammebetingelser for pengespill med sikte på å redusere problemene

Ungdom og spilleproblematikk

Hélène Fellman jobber som faglig leder i et barnevernstiltak, men er for tiden mest opptatt med et prosjekt for utvikling av behandlingstilbud for unge spilleavhengige.

– Det å søke hjelp kan være todelt. På den ene siden vil man ha hjelp, på den andre siden vil man ikke ha hjelp. Ungdommen selv snakker lite om sine problemer. De sier selv at de ikke er avhengige av spill, men at de er hekta på spill, sier Fellman. For mange er ikke det å være hekta på spill noe farlig i seg selv.

– De sier selv at de har det bra når de spiller, og at de kan være superkonsentrerte. Men likevel, her ligger også noe av problemet hos den enkelte. Mange ungdommer har det helt fint når de sitter og spiller, men de kommer sammen med foreldrene til terapi fordi de ofte vil ha slutt på at foreldrene maser om at de spiller for mye, sier hun.

Sammensatt problematikk

Fellman skiller mellom gambling og gaming fordi hun føler at ordene vi setter på disse fenomenene ikke er dekkende nok. For henne handler gambling om å spille for å vinne penger, eller kanskje rettere – spille for å vinne tilbake det tapte. Med gaming mener hun at folk spiller for underholdningen sin del, men at dette i enkelte tilfeller går utover en persons andre oppgaver og plikter.

– De prøver å slutte, eller redusere problemene, men klarer det ikke uten hjelp, sier hun. – Jeg skiller også mellom penge-spill og onlinespill, selv om Internett imidlertid kan utvikle pengespillavhengighet. De som spiller online gjør dette fordi de har et følelsesmessig utbytte av det. Dette er en slags avhengighet, men en annen type problematikk. De som kommer til terapi hos meg, er i hovedsak de som spiller online rollespill, som for eksempel World of Warcraft. Jeg har til nå ikke hatt mennesker hos meg fordi de har problemer med «vanlige» dataspill eller PlayStation, sier Fellman.

Foreløpig ingen diagnose

– Alt innen nettspill er forholdsvis nytt, og det vi vet er erfaringsbasert. Vi var oppmerksomme på problemet med penge-spill, men etter at automatforbudet kom, ser vi en dreining mot at flere står i fare for å utvikle problemer med onlinespill. Problemene utvikler seg fort. Vi har foreløpig ingen diagnose på dette, og jeg kaller det derfor et fenomen, altså det å leve livet online, sier Fellman.

Utfordringen i tiden fremover blir å se på hvordan vi kan hjelpe familier med

onlineproblematikk. Det å surfe på Internett i timesvis er jo også en problematferd, men på den andre siden er det mange dagligdagse oppgaver som må gjøres på en pc, som for eksempel lekser, nettbank, bestilling av billetter osv.

– En del av fenomenet med spill er at ungdom ikke nødvendigvis oppnår status i skolegården eller blant venner, men innenfor spilllets egen verden, sier Hélène Fellman.

Suksess med automatforbud

Da automatforbudet ble iverksatt 1. juli i år, var mange spente på hvordan dette ville gå. I etterkant kan vi se tilbake på et forbud som har hatt en klar effekt.

Hjelpelinjen for Spilleavhengige sier at regjeringens forbud mot pengespillautomater har hatt en klar effekt. Statistikken viser en nedgang i antall henvendelser om pengespillautomater.

– I dag er det nesten ingen som ringer med problemer i forhold til pengespillautomater, men i perioden etter at forbudet trådte i kraft, har det vært et par henvendelser hvor innringerne snakker om abstinens, sier sosialkonsulent Thore Paulsen ved Hjelpelinjen.

Virkning som forventet

– Forbudet mot spilleautomater har virket slik man trodde. Når tilgangen forsvinner, forsoner de spilleavhengige seg med det og får således kurert sin avhengighet, sier Thore Paulsen.

Også etter at seddelforbudet trådte i kraft

i 2006, merket Hjelpelinjen stor nedgang i antall telefonhenvendelser. Hvor mange som er helt kvitt problemene, er vanskelig å fastslå, men Paulsen våger påstanden om at de fleste har det mye bedre nå.

Hva som skjer i tiden fremover, er ikke lett å si, men onlinespill som poker og «World of Warcraft» ser ut til å vinne stadig større terreng. Om disse spillene øker henvendelsene stadig, noe som Hjelpelinjen sikkert vil merke mer av i tiden framover.

Ingen ulovlige automater

Etter automatforbudet var det knyttet en viss spenning til om alle de 13.000 utplasserte automatene ville forsvinne for godt, eller om noen ble igjen i skjulte miljøer. Så langt har ikke Lotteritilsynet fått noen henvendelser eller tips om at ulovlige automater fortsatt er i drift.

Enklere kontroll med monopol

Norsk Tipping har monopol på utbetalingsautomater nå. De nye automatene vil bli kalt spilleterminaler, men kommer ikke til å være utplassert før våren 2008. Hvor mange terminaler som skal utplasseres er foreløpig ikke bestemt, men mye tyder på at det vil bli færre enn 10.000, og de vil bli oppstilt på færre steder enn de tidligere automatene. Med de nye spilleterminalene vil man få bedre mulighet til å kontrollere folks spillevaner, i og med at terminalene er online.

På samme høye nivå

En nylig publisert artikkel i BMC Psychiatry med forsker Kjell Bakken fra ØKS som førsteforfatter, viser at de som har vært til behandling for rusmisbruk fortsatt sliter med symptomer på angst og depresjon seks år etterpå.

I 1997/98 ble nærmere 300 rusmisbrukere, både alkoholavhengige og stoffavhengige fra tre ruspoliklinikker og seks rusinstitusjoner i Hedmark og Oppland kartlagt med hensyn til psykiske lidelser. 80 % hadde angstlidelse, 70 % hadde personlighetsforstyrrelser og 60 % en eller annen form for depresjon.

I 2004 ble det sendt spørreskjema som 160 (63 %) av de tidligere pasientene besvarte. Hvordan hadde nivået på angst og depresjon utviklet seg? Det var en betydelig nedgang i symptomtrykk for kvinner som ikke lenger misbrukte rusmidler, men ikke en tilsvarende nedgang for «edru» menn. Om rusmisbruket startet før personen var fylt 18 år viste seg å ha stor betydning i forhold til nivået på angst og depresjonssymptomene også kontrollert for andre rusmisbruksvariable og psykiske lidelser målt 6 år tidligere. Likeledes hadde alkoholavhengighet kontra stoffavhengighet og fortsatt rusmisbruk ved oppfølgingsstidspunktet også en selvstendig forklaring

ringsverdi på høyt nivå på symptomtrykket kontrollert for de psykiske lidelsene målt i 1997/98.

Personlighetsforstyrrelser, sosial angstlidelse, generalisert angstlidelse og somatisering hadde en selvstendig forklaringsverdi kontrollert for hverandre og for rusmisbruksvariablene. Resultatene understreker betydningen av at rusfeltet diagnostiserer og behandler både rusmisbruket, angstlidelser, depresjonslidelser og personlighetsforstyrrelser i det samme programmet.

Forsker Kjell Bakken fra ØKS.

Kort om ØKS

Østnorsk kompetansesenter dekker 88 kommuner i Østfold, Akershus, Hedmark og Oppland og er størst av totalt sju kompetansesentere i Norge.

ØKS arbeider med:

- Spilleavhengighet
- Rusmisbruk/psykiske lidelser
- Forebygging
- Generell rusproblematikk

Aktuelle målgrupper er fagfolk som arbeider med rus- og avhengighetsspørsmål ute i kommunene, institusjonene og spesialisthelsetjenesten.

ØKS skal styrke og utvikle kompetanse blant annet gjennom å undervise, stimulere til erfaringsutveksling og dele ut prosjektmidler.

Ansatte

- Kåre Rørhus, enhetsleder
kare.rorhus@sykehuset-innlandet.no
- Anne Bjørnstad Tomter, merkantil konsulent
anne-b.tomter@sykehuset-innlandet.no
- Knut Arne Gravingen, kommunikasjonsrådgiver
knut.arne.gravingen@sykehuset-innlandet.no
- Atle Holstad, spesialkonsulent, prosjekter
atle.holstad@sykehuset-innlandet.no
- Kari K. Flatby, spesialkonsulent, forebygging
kari.flatby@sykehuset-innlandet.no
- Kari Källvik, spesialkonsulent, forebygging
kari.kaellvik@sykehuset-innlandet.no
- Wenche Schøyen, spesialkonsulent, undervisning
wenche.schoyen@sykehuset-innlandet.no
- Finn Gyllstrøm, spesialkonsulent spilleavhengighet
finn.gyllstrom@sykehuset-innlandet.no
- Hanne Kilen Stuen, prosjektleder spilleavhengighet
hanne.kilen.stuen@sykehuset-innlandet.no
- Anne Landheim, forsker, seniorrådgiver
anne.landheim@sykehuset-innlandet.no
- Kjell Bakken, forsker, seniorrådgiver
kjell.bakken@sykehuset-innlandet.no
- Amund Aakerholt, prosjektleder
amund.aakerholt@irisresearch.no
- Knut Boe Kielland, spesialrådgiver
knut.boe.kielland@eunet.no

ØKSnytt – utgis minst 4 ganger årlig av:

Østnorsk kompetansesenter
rus • avhengighet

Sykehuset Innlandet Sanderud
Postboks 68, 2312 Ottestad
Telefon 62 58 15 68 • Telefaks 62 58 15 69
E-mail: kompetansesenteret@sykehuset-innlandet.no
www.rus-ost.no

Tekst og foto:
Kommunikasjonsrådgiver Knut Arne Gravingen

Layout/førtrykk: Typisk Bjørseth AS

Trykk: Flisa Trykkeri AS

Opplag: 1.000

Ved ettertrykk ønskes oppgivelse av kilde.

Beat the Dragon

I SLUTTEN AV AUGUST HOLDT DET NORDISKE NETTVERKET FOR DOBBELTDIAGNOSE SIN KONFERANSE I ÅRHUS.

Drøyt 300 deltakere hadde funnet veien dit. Selv om dette var en nordisk konferanse, hadde flere andre funnet dette interessant.

Styringsgruppen for den faglige komiteen hadde gjort en flott jobb med å fremskaffe et interessant program som inneholdt noe for enhver smak.

Hovedtema for konferansen var nye behandlingsmetoder i forhold til ulike grupper av pasienter med både psykiske lidelser og rusmiddelmisbruk. Konferansen inneholdt sju plenumsforelesninger og 18 parallelle workshops hvor man fikk mer faglig påfyll på

temaer som organisering av behandlingstilbudet, kompetanseutvikling og utdanning, kartlegging og utredning, evidensbasert behandling og nevrobiologiske perspektiver.

Vertskap for neste nordiske konferanse innen dobbeltdiagnose vil være ØKS i samarbeid med det nordiske nettverket.

Sett av datoene 4.–6. mai 2009 allerede nå!

